

forfatning og øvrige Forhold mere stemme overens med, hvad der fandt Sted i Hannover, end med hvad der fandt Sted i Danmark, saa vilde det idetmindste dengang have været meget uheldigt for dette Land, om ikke Andre kunde have faaet Afgang til Embeder end enten indfødte Lauenborgere eller de, som vare fødte i den øvrige Deel af det danske Monarchie; det vilde heller ikke være overensstemmende med den Tractat, hvorved Lauenborg er erhvervet, at der skulde gjøres en saadan Indskrænkning. Deraf følger imidlertid ingenlunde, at Danske, Slesvigere eller Holstenere ere udelukkede fra at blive Embedsmænd i Lauenborg; der er tværtimod ikke saa, baade Danske, Slesvigere og Holstenere, blevne ansatte som Embedsmænd i Lauenborg, da der ikke er nogen Lov, som forhindrer dem fra at kunne erhverve Embeder; men der eksisterer dog ikke det Exklusive i Lauenborg, som her i Danmark, at man nemlig for at kunne komme i et Embede skal have Indfødsret. Der kunde vel synes at være en Ulighed til Fordeel for Lauenborgerne deri, at de ere blandt dem, der have udelukkende Afgang til Embeder i det øvrige Monarchie, medens det derimod ikke fordres som Betingelse for at blive ansat der, at være født i Monarchiet; men factisk forholder det sig anderledes, fordi der kun kan være Faa af Lauenborgerne, som kunne erhverve Embeder i det øvrige Monarchie, og der derimod er et forholdsmæssigt større eller idetmindste ligesaa stort Antal Danske, Slesvigere og Holstenere, som erhverve Embeder i Lauenborg.

Mosenorn: Jeg troer, at hvad den høitærede Indenrigsminister har anført, stemmer aldeles med, hvad jeg har anført. Det blev indrømmet af den høitærede Indenrigsminister, at Indfødsretten ikke er udvidet til Lauenborg, og deraf forekommer det mig at følge, at Lauenborgerne ikke kunne nyde godt af den danske Indfødsret, som ikke er udvidet til den Landsdeel, hvortil de høre. Der maatte derfor behøves en udtrykkelig Tilkendegivelse af Regeringen, hvis Indfødsretten skulde have nogen Betydning for Lauenborgs Forhold, og dette er for os saa meget vigtigere, at holde fast paa, som der, hvor vi tale om Indfødsret, ikke

længere alene er Spørgsmaal om Afgang til Embeder, men ogsaa i det Hele om vigtige Borgerrettigheder. Dette Forhold kan ikke forandres uden ved en Lovgivningsact; saa længe den ikke er passeret, kunne vi ikke ansee Lauenborgerne for at have Indfødsret her.

Indenrigsministeren: Ja Loven er virkelig den af 15de Januar 1776, hvorefter den, som er født i Kongens Lande, altid har Indfødsret; men der eksisterer ikke i Lauenborg en Lov, som indskrænker Afgang til Embederne der til dem, der have Indfødsret. Det er derfor ikke noget Vilkaarligt, men noget Lovgrundet, naar man antager, at Lauenborgerne have Indfødsret her. Af den Omstændighed, at Indfødsret nu ogsaa udkræves til Erhvervelse af politiske Rettigheder, kan der dog vistnok ikke hentes nogen Grund til Tvivl; thi der kan ikke være noget Betænkeligt i, at en Lauenborger, som boer her i Danmark, udøver Valgret, eller at han kan blive valgt, hvis hans Medborgerne have den Tillid til ham, at de ville vælge ham.

Da ingen flere begjærede Ordet, sattes Lovforslagets Dvergang til 2den Behandling under Afstemning, og vedtoges eenstemmigt med 56 Stemmer.

Formanden: Jeg skal tillade mig at kalde tilbage i den ærede Forsamlings Erindring, at ved Behandlingen af en anden Sag om Indfødsret blev der omtalt, at det maaskee vilde være passende, naar samtlige de forskjellige Lovforslag om Indfødsret, der da vare indgivne, vare freedne til det Stadium, hvorpaa de nu ere, da ved det første at nedsætte et Udvalg, og derefter henvise de øvrige Forslag dertil. Jeg skal derfor afvente Forslag om Udvalgs Nedsættelse med Hensyn til den nuværende Sag.

Schovelin: Jeg tillader mig at foreslaae et Udvalg af 3 Medlemmer, valgte her i Salen.

Intet andet Forslag fremkom, og Schovelins ovenanførte Forslag vedtoges eenstemmigt med 52 Stemmer.

De følgende Nummere paa Dagsordenen